

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 47

Wydawalstwo i Redakcja
„Głos Narodu”, III Aleja, 52.
Telefony 2245 i 2249.

Częstochowa, poniedziałek 9 kwietnia 1945 r.

Sekretariat Redakcji załatwia interesantów
w godzinach od 13-ej — 15-ej.
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Rek. I.

Walki na przedmieściach Bremy Alianci minęli Hannover i idą na Brunswik i Lipsk

LONDYN (Polpress). — Komunikat Sztabu Głównego Dowództwa Naczelnego Ekspedycyjnych Sił Sprzymierzonych z dnia 8 kwietnia brzmi:

Wojska sprzymierzonych wkroczyły do miasta **Magden**, położonego nad rzeką Ems. W okolicy miasta **Lingen** siły sprzymierzonych utworzyły przyczółek mostowy na wschodnim brzegu rzeki Ems. Na północny wschód od miasta **Rheine** oddziały sprzymierzonych poczyniły znaczne postępy i zajęły szereg miejscowości. Na południe od **Bremy** wojska sprzymierzonych posuwają się naprzód, przechodząc przez miasta **Sulflingen** i **Wiedenburg**. Oddziały sprzymierzonych znajdują się w punkcie, położonym o 19 km na wschód od Wezery w rejonie miasta **Minden**. Formacje pancerne sprzymierzonych przekroczyły w okolicy **Kemmel** rzekę **Wezere** i zajęły **Schulenburg** i **Elsa**. Następnie umościły się na przyczółku mostowym. Dalej na południe sprzymierzonych zajęli na wschodnim brzegu Wezery szereg miast i osiągnęli autostradę w pobliżu miasta **Laubach**. Piechota sprzymierzonych znajduje się o 5,5 km na południowy zachód od miasta **Wieshausen**. Na zachód od **Mühlhausen** zajęto miasto **Strott**. Na południowy zachód od **Mühlhausen** oczyszczono z wojsk nieprzyjacielskich miasto **Langensalza**. Na południe od **Suhl** zajęto miasto **Schleusigen**.

W Ząglebinu Rukry wojska sprzymierzonych idą w dalszym ciągu otoczone i skazane na zagładę armie niemieckie. — Miasto **Blom** zostało całkowicie oczyszczone z wojsk nieprzyjacielskich. Formacje pancerne sprzymierzonych posuwają się naprzód, przechodząc przez rzekę **Wieg** i znajdują się 2,5 mili na zachód od **Stagen**.

Na południowy wschód od **Fuldy** wojska sprzymierzonych posunęły się o 16 km naprzód, pokonując wyznaczony opór nieprzyjaciela. Oddziały pancerne sprzymierzonych posunęły się 32 km naprzód i zajęły miasto **Crotzhelm**, położone na wschód od **Heilbronn**.

Na wschód od **Karlsruhe** oddziały alian-
tów posunęły się 13 km naprzód.

LONDYN. — Dzień sobotni i niedzielny przyniósł doniosłe wydarzenia na froncie zachodnim. Komunikaty alianckie doniosły w sobotę o zajęciu miasta **Arnhem** na terytorium Holandii. Wojska tam znajdujące się, zostały odcięte i czeka ich los podobny do losu oddziałów okrążonych w Ząglebinu Rukry. Czołowe oddziały sprzymierzonych posuwają się w kierunku **Hannoveru** i **Hamburga**, a na środkowym odcinku ku **Lipskowi**, łamiąc mały zresztą opór niemiecki. Oprócz tego jest tak minimalny, że szybki marsz alian-
tów skrupowana jest wyłącznie względami technicznymi. Komunikaty sobotnie donoszą ponadto o kapitulacji za-
logi miasta **Erfurt**. Wojska francuskie na południowym odcinku frontu zachodniego, polączycy się z formacjami amerykańskimi, kontynuują wspólnie natarcie na **Stuttgart**.

W czasie operacji na terytorium holenderskim w reze sprzymierzonych wpadł pocąg, nalaadowany pociskami „V 2”.

Od chwili rozpoczęcia inwazji wojska generała **Eisenhowera** wzięły do niewoli ponad 1.300.000 jeńców niemieckich, czyli więcej liczbowo, niż wynoszą dziesiąty siły mar-
szalka **Kesselringa**.

LONDYN. — Niedzielne komunikaty z frontu zachodniego donoszą o niepowstrzymanym marszu alian-
tów w Holandii. — Alianci atakują Niemców, zbliżając się do Morza Północnego oraz do **Zuider-See**.

Wojska sprzymierzonych opanowały 150-kilometrowy odcinek granicy niemiecko-holenderskiej. Wojska kanadyjskie kontynuują natarcie zbliżając się do punktu, znajdującego się o 65 km od **Emden**. Oddziały angielskie rozszerzyły przyczółek mostowy na rzecę **Emis** i posuwając się wzdłuż rzeki zbliżają się do **Emden** na 50 km. Donoszą o zdobyciu miejscowości **Zwalle** przez wojska kanadyjskie.

Kolumny wojsk sprzymierzonych nacierają z innego kierunku dotarły do południowych przedmieść **Bremy**. Ponadto zajęto **Stedenburg** i **Buchen**. Inne oddziały sprzymierzonych po zajęciu miasta **Diepholz** znajdowały się w odległości 30 km od **Bremy**. Oddziały 1-szej armii amerykańskiej przekroczyły rzekę **Leine** i opanowały **Hannover** znajdują się o 30 km od **Brunswiku**. Formacje 2-tej armii są w po-

bliżu **Hannoveru**. Również w kierunku **Hannoveru** maszerują oddziały brytyjskie, kontynuując atak ze swoich pozycji nad jeziorem **Steinhuder**. Na niektórych domach **Hannoveru** powiewają już białe chorągwy.

LONDYN. — Formacje niemieckie, walczące na prawym brzegu **Wezery**, prowadziły rozpaczliwe ataki na przyczółki mostowe alian-
tów. Po raz pierwszy od dłuższego czasu biorą tu udział w walce eskadry lotnicze niemieckie. W czasie tych walk oddziały sprzymierzonych zostały zaatakowane przez 100 aparatów niemieckiego typu „Messerschmidt”. Według dotychczasowych danych zostało zestrzelonych około 50 aparatów niemieckich. Alianci stracili 7 samolotów. Ataki niemieckie zostały odparte, a przyczółki mostowe sprzymierzonych połączone, tworząc obecnie 120-kilometrowy odcinek frontu. 1-sza armia amerykańska przekroczyła **Wezere**, o 30 km na północ od **Kassel**. Wojska 8-ciej armii amerykańskiej zajęły miasto **Langensalza**.

Wojska operujące w rejonie **Wurzburga** podsunęły się w okolicę miasta **Schweinfurth**, a oddziały 7-mej armii amerykańskiej zbliżają się coraz bardziej do **Norymbergi**.

Wojska francuskie zajęły miasto **Bretten**, 30 km na północny wschód od **Karlsruhe**.

LONDYN. — Według komunikatu niedzielnego wojska sprzymierzonych rozpoczęły oczekiwaną ofensywę na **Walmir** i **Lipsk**.

Wojska sprzymierzonych zacieśniają coraz bardziej żelazny pierścień opasujący oddziały niemieckie między **Renem**, **Ruhrą** i rzeką **Sieg**. W ciągu soboty w reze alian-
tów dostało się w tym rejonie ponad 20.000 jeńców niemieckich.

LONDYN. — W czasie walk o miasto **Mühlhausen** wojska sprzymierzonych zdobyły niemiecki skarbiec partyjny, składający się ze sztab złota, dolarów, funtów szterlingów, złotych marek i innych monet. Skarbiec ten był ewakuowany tutaj przez władze partyjne z **Berdina** i złożony w pewnej kopalni soli. Wartość skarba według przewidyrańch obliczeń jest oceniana na ponad 200 milionów marek w złocie.

Resztki 21 dywizji wezwane do poddania się

LONDYN (Polpress). — Dowództwo armii sprzymierzonych wezwalo grupę „B” armii niemieckiej, otoczonych w Ząglebinu Rukry, do poddania się. Grupa ta straciła wszelki kontakt z OKW i nie otrzymuje od kilkunastu godzin żadnych rozkazów. Żołnierze niemieccy mają zgłaszać się do najbliższych stanowisk bez hełmu i broni. Ci wszyscy, którzy będą stawiali dalszy opór, będą uważani za partyzantów.

W Ząglebinu Rukry znajdują się jednostki 21 różnych dywizji niemieckich.

Walki na ulicach Wiednia Szturm na Królewiec rozpoczęty

Radzieckie Biuro Informacyjne komunikuje w dniu 8 kwietnia: W ciągu dnia dzisiejszego wojska nasze rozpoczęły szturm na miasto i twierdzę **Królewiec**. W zarytch walkach wojska III-go Frontu Białoruskiego, nacierające na **Królewiec** z kierunku północno-zachodniego, przetrwały zewnętrzny obronny pierścień twierdzy i zajęły dzielnicę miasta: **Rahtschel**, **Amalienau**, **Palfi**. Wojska Frontu, nacierające na miasto od południa, zajęły dzielnice: **Schnefflis**, **Spelchersdorf**, **Nasser-Garten** i **Kontinen**, główny port miasta oraz po sforsowaniu rzeki **Praschel** zajęły dzielnicę **Kesse**, gdzie połączyły się z wojskami, nacierającymi na **Królewiec** od północnego zachodu. Tym samym wojska Frontu zakończyły okrążenie znacznego ugrupowania wojsk nieprzyjacielskich, broniących miasta i twierdzy **Królewiec**. W ciągu dnia wojska Frontu wzięły ponad 15.000 żołnierzy i oficerów do niewoli.

W rejonie **Wrocławia** trwają nadal walki zmierzające do zniszczenia okrążonych oddziałów przeciwnika.

Na północny wschód i na północ od **Bratysławy** wojska II-go Frontu Ukraińskiego kontynuują natarcie zajął na terenie **Czechosławacji** ponad 60 miejscowości. Jednocześnie wojska Frontu sforsowały rzekę **Donaj** i rzekę **Morawa**, na północny zachód i na zachód od **Bratysławy** i prowadziły walki o rozszerzenie zdobytego obszaru umocnionego.

W walkach prowadzonych dnia 7 kwietnia wojska Frontu wzięły do niewoli ponad 2.300 niemieckich żołnierzy i oficerów. W rejonie **Wiednia** wojska III-go Ukraińskiego Frontu kontynuują natarcie zajęły miejscowości **Tulln**, **Neu-Landbach** i prowadziły ponadto pomyślnie walki uliczne w południowej i zachodniej części **Wiednia**, zdobywając arsenał i dworce: wschodni, zachodni i południowy. Jednocześnie wojska Frontu operujące na północie i południowy wschód od **Wieny**-**Neustadt** zajęły w walkach na terenie **Austrii** ponad 30 miejscowości.

W walkach prowadzonych dnia 7 kwietnia wojska Frontu wzięły do niewoli ponad 5.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi w dniu 7 kwietnia: W ciągu 7-go kwietnia w pasie **Karpat**, na północny zachód od miasta **Ruzsembork**, wojska IV-go Ukraińskiego Frontu zajęły przeszło 20 miejscowości, wśród nich: **Broska**, **Mołkwa**, **Kamennica**, **Ruzsiki**, **Stankowice**.

Prawa wojny a bezprawia Niemców

Wojna jako akt brutalnej siły, który stosuje jedno państwo wobec innych, aby poddać je swojej woli, jest bezprawiem, jest łamaniem kardynalnej zasady prawa międzynarodowego o wzajemnym i poszechnym poszanowaniu bytu państwa jako takiego, poszanowaniu jego niepodległości, całości i honoru.

Ażby to bezprawie „usankcjonować” prawnie wobec własnego i innych społeczeństw oraz wobec historii, każdy rząd prowadzący wojnę formuluje jej cel. Jeżeli celem tym jest obrona własnej niepodległości, albo chęć zmuszenia innych do poszanowania kardynalnej zasady prawa międzynarodowego wyżej przytoczonej—wówczas wojna jest celowa i słuszna, gdyż prowadzona jest w imię prawa. Wojna, za której jedynym celem uważać należy zabór i zdobycie, jest, jak to wynika z jej celu, bezprawiem.

Ponieważ Niemcy innego celu wojny, jak wyżej przytoczonej nie mieli, już sam fakt dążności do rozrostu państwa kosztem innych na drodze zbrojnej walki uważać należy za bezprawie, za zbrodnie obciążającą ich sumienie.

W pojęciu nowożytnego prawa międzynarodowego wojna jest po pierwsze: walką prowadzoną między państwem a państwem (nie między ludnością dwóch państw lub państwem a ludnością) po drugie: walką prowadzoną przez całość zorganizowanych sił zbrojnych państw wojujących.

Wojna jest więc aktem, który regulują traktaty, umowy, deklaracje oraz obowiązujące akty prawne, ustanowione w duchu humanitarności i cywilizacji.

Deklaracja paryska z 16.4.1856 w sprawie wojny morskiej, konwencja genewska z 22 sierpnia 1864, z 6 lipca 1906 r. deklaracja petersburska z 11 grudnia 1866 r. w sprawie pocisków wybuchowych konwencja haska z 1899, 1907, deklaracja londyńska z 26 lutego 1909 r. w sprawie wojny lądowej — oto cały szereg traktatów, mających za zadanie uregulowanie praw i zwyczajów wojny.

Myślą podstawową tych traktatów było, jak najdalej posunięte ograniczenie zła, które wyrządza wojna, zapobieżenie aktom okrucieństwa i łupieżstwa, aktom wszelkiej przemocy i gwałtów wobec nie walczących i spokojnej ludności.

Samowolnie, jednostronnie złamał Niemcy obowiązujące traktaty wobec ludności żydowskiej — stosując wobec niej obłąkający paragraf aryjski, nigdy w taki czy inny sposób w traktatach między narodowych nie wyróżniany wobec ludności żydowskiej. Złamali też podstawowe zasady nieważenia zbrojnego państwa z bezbronną ludnością w stosunku do ludności polskiej — zwłaszcza mieszkających w Warszawie.

Najpierw wszakże omówić trzeba stosunek Niemiec do Państwa Polskiego, tego państwa, z którym związane było przez szereg lat paktem nieagresji i kłemu swego czasu gwarantowały integralność. Znow samowolnie i jednostronnie unicestwiają postanowienia traktatu **Wersalskiego**, włączyli rząd hitlerowski do **Rzeszy** Śląsk, Pomorze, Wielkopolski i nawet te ziemie polskie, które w skład Niemiec nigdy nie wchodziły: **Ząglebin**, **Dąbrowskie** i **Łódzkie**, z pozostałej części Polski tworząc **Gen. Gubernatorstwo** — jakby rezerwat „park ochronny dla skazanych na zagładę europejskie Indian - Polaków. Już sam fakt podziału Polski był bezprawiem, z którym żaden Polak nigdy się nie pogodził, czego dowodem było to, że mimo niemieckich umów nigdy nie zmalał się w naszym społeczeństwie żaden **Hecha**, który by sygnował „polskiej” strony tę grabież.

Wobec ludności polskiej jako całości na terenach inkorporowanych stosowała Niemcy politykę bezwzględna w swym okrucieństwie, czego dowodem może być dotychczas stan narodowościowy na Śląsku.

[Dalsze ciąg na stronie 1-2]

Generał Sepp Dietrich zamordowany

RZYM (Polpress). — Radio, rzymskie donosi, że znany generał wojsk SS **Sepp Dietrich**, mianowany niedawno przez **Hitlera** dowódcą grupy niemieckiej, broniącej **Wiednia**, został w nocy z 6-go na 7-go kwietnia zabity 7-ma strzałami rewolwerowymi.

Kardynał Hlond uwolniony przez aliantów

LONDYN (BBC). — Prymas Polski, kardynał **Hlond**, przebywający w niemieckim obozie koncentracyjnym w pobliżu miasta **Paderborn**, uwolniony został przez wojska sprzymierzonych. Kardynał **Hlond** udał się do **Parizy** prywatnym samolotem generała **Simpsona**, dowódcy 4-tej armii amerykańskiej. Z **Parizy** prymas zamierza udać się do **Rzymu**. **Hlond** został aresztowany przez Gestapo w **Parizy** z lutym 1944 r.

Nowy rząd czeski

LONDYN (Polpress). — W Czechosłowacji został utworzony nowy rząd, jako wynik ostatnich rozmów dr. Beneša z Moskwą. Premierem jest Filinger, były ambasador czeski w Moskwie. Ministrem Spraw Zagranicznych pozostaje w dalszym ciągu Masaryk. Ministrem Wojsny został generał Swoboda. Słowo mają być silnie reprezentowani. Dr. Beneš zapewnił, że nowy rząd będzie sprawował władzę tak długo, dopóki ludność Czechosłowacji nie będzie miała sposobności, po zakończeniu wojny, wyrazić swoich życzeń w wolnych wyborach.

Beneš o programie nowego rządu

LONDYN (BBC). — Prezydent Beneš po przybyciu z Moskwy do Czechosłowacji wygłosił przemówienie, w którym nakreślił przewodnie zasady, jakimi kierować się będzie nowy rząd czeskosłowacki. Gdy tylko warunki wojenne na to pozwolą, rozpisanie będą wybory do parlamentu. Zgromadzenie Narodowe zajmie się utworzeniem nowego rządu. W dziedzinie polityki zagranicznej prezydent zapowiedział ścisłą współpracę Czechosłowacji ze Związkiem Radzieckim, zwłaszcza w sprawie ukarania Niemiec i zabezpieczenia powszechnego pokoju. Polityka ścisłej współpracy stosowana będzie również wobec sojuszników zachodnich: St. Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Republiki Francuskiej.

Ruch demokratyczny w Argentynie

NOWY JORK (Polpress). — Przywódca demokratów argentyński, członek partii socjalistycznej dr. Chulio Ronsales Uramani, przedstawiciel nielegalnej organizacji argentyńskiej „Patria Libre” (Wolna Ojczyzna), na konferencji prasowej oświadczył, że naród argentyński walczy nie tylko w obronie swoich interesów, lecz również przeciwko totalizmowi, zagrożającemu państwem Ameryki Południowej.

Konspiracyjny ruch Argentyny, w którym biorą udział wszystkie partie demokratyczne, a nawet bardziej postępowe elementy partii konserwatywnej doprowadzi, zdaniem Uramaniego, w szybkim czasie do zrzucenia nienawistnego jarzma rządzącej klki reakcyjnej.

Naród argentyński domaga się konstytucyj, odzwierciedlającej dążenie całego narodu i przy poparcie państw demokratycznych na pewno osiągnie zwycięstwo.

Prawa wojny a bezprawia Niemców

sku, Pomorza czy w Poznańskim, gdzie w niektórych powiatach i miastach hitlerowscy okupanci zniszczyli ród narodu polskiego. Wobec ludności w Gen. Gubernatorstwie „zachowywano” pozory. Nie istniał jednak ani jeden uniwersytet, ani jedno gimnazjum ogólnokształcące, ani jedno nietajne pismo niegadzinowe. Na każdym kroku ograniczano prawa ludności polskiej, jeśli już nie do rozwoju, to choćby tylko do życia.

Przy lada okazji zaś walczono z bezbronną ludnością i tępieno ją bezlitośnie stosując wobec niej bestialski terror. Niech pogorzliście spalonych wiosek i miast, niech ruiny Warszawy zaświadczą o tym, jak Niemcy „szanowali” międzynarodowe traktaty wojenne na terenie Polski. Powstanie warszawskie wykorzystali jako pretekst do niezmyślniejszego niszczenia miasta. Ale pretekst ten mimo wszystko był zbyt mały w stosunku do wielkości popełnionej zbrodni.

Nie i nigdy ani Niemców, ani tych, którzy dali im sposobność do zniszczenia naszej stolicy, nie usprawiedliwi za katastrofę warszawską.

Niemcy po setki setek razy łamali międzynarodowe prawa wojenne — łamali je:

1. rozpoczynając zaborczą wojnę
2. samowolnie dzieląc państwo polskie
3. tępiąc bezbronną ludność żydowską
4. walcząc brutalnie z ludnością polską, czego ukoronowaniem było zniszczenie Warszawy
5. doprowadzając tysiące i tysiące jeńców rosyjskich do śmierci, co obserwowaliśmy również na terenie Czechosłowacji.

To postępowanie przede wszystkim obciąża rząd niemiecki i twórców ideologii rasistycznej, ale także i cały naród niemiecki, bo przeciw narod ten, a nie inny korzystał przez 5 lat z owoców zwycięstwa, a poza tym każdy naród ma zaszczyt taki rząd, jaki pragnie mieć. Nie też dziwnego, że naród ten musiał być pocieszony do odpowiedzialności. Nie dla zemsty, nie w myśli zasady „oko za oko, ząb za ząb”, ale dla nauki, że najwyższym prawem dla ludzi powinno być uszanowanie praw innego człowieka.

E. Polakowski

Cios za ciosem godzi w Japonię

LONDYN. — Na Oceanie Spokojnym rozegrała się wielka bitwa morską między siłami floty sprzymierzonych a flotą japońską. Bitwa ta miała miejsce w punkcie, położonym około 500 km. od wyspy Oszinawa i 80 km od wyspy Riū-Szū. W tym miejscu eskadra japońska została zaskoczona przez okręty amerykańskie. W toku bitwy zostało zatopionych 6 dużych jednostek japońskich, w ich liczbie okręt liniowy „Yamamoto”, o poj. 45.000 ton. W czasie walk stracono około 400 samolotów japońskich. Sprzymierzeni stracili 8 kontrtorpedowców i 7 samolotów.

LONDYN. — Tokio było ponownie bombardowane przez 308 superfortie amerykańskich, bombardowana była również Nagaja. Bombowce dokonujące nalotu eskortowane były przez myśliwce, startujące z wyspy Iwo Shima, leżącej o 1.000 km od Japonii. Japońscy stracili 21 myśliwców, Amerykanie 2 pościgowca.

LONDYN (Reuter). — W japońskim głównym dowództwie został przeprowadzony szereg dużych zmian celem „wzmocnienia” obrony japońskich wysp macierzystych. Według oświadczenia japońskiego ministra wojny, gen. Masagata został mianowany naczelnym dowódcą lotnictwa japońskiego, gen. Kenji I. Hara, znany ogólnie z udziału w t. zw. incydencie mandżurskim został przeniesiony na stanowisko generalnego inspektora wyszkolenia wojskowego.

NOWY JORK (Polpress). — Oficjalnie donoszą, że silne eskadry lotnictwa japońskiego dokonały nalotu na flotę amerykańską w okolicy wyspy Riū-Kiu. Stracono co najmniej 150 samolotów japońskich. Kilka okrętów amerykańskich doznało nieuczynnych uszkodzeń. 7 kwietnia 300 „superfortie” amerykańskich bombardowały Tokio i Nagaja. Agencja Reutersa donosi, że duże siły japońskie, odcieci między Mandajalą a Macilliar w Birnie, są zniszczone. Niedobitki wojsk japońskich wycofały się w górę, na północny wschód od Mandajali.

Dekret o utworzeniu woj. Gdańskiego

WARSZAWA. (Polpress). — Dnia 30 marca h. r. Tymczasowy Rząd R. p. wydał następujący dekret o utworzeniu województwa Gdańskiego:

Dekret z dnia 30 marca 1945 roku o utworzeniu województwa Gdańskiego.

Na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1.) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza co następuje:

- Art. 1. Tworzy się województwo Gdańskie.
- Art. 2. W skład województwa Gdańskiego wchodzi w całości terytorium byłego Wolnego Miasta Gdańska oraz powiaty: gdański, grodzki, kartuski, morski, starogardzki, kołczyński i tczewski, które to powiaty wyłącza się jednocześnie z województwa pomorskiego.
- Art. 3. Na obszarach byłego Wolnego Miasta Gdańska z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc wszystkie przepisy dotychczas obowiązującego ustawodawstwa, jako sprzeczne z ustrojem Demokratycznego Państwa Polskiego.

Równocześnie na obszar ten rozciąga się ustawodawstwo polskie, obowiązujące w pozostałej części województwa Gdańskiego.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Administracji Publicznej, Ministrowi Sprawiedliwości i innym interesowanym Ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prez. Krajowej Rady Narodowej
(-) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów
(-) Edward Oubka Morawski

Minister Administracji Publ.
(-) Józef Masłowska

Minister Sprawiedliwości
(-) Edmund Zaleski

Niemcy w cywilu

Reportaż ten został napisany przez por. Taubego, zastępcę dowódcy oddziału dla spraw polityczno-uchodźczych, który w wyspyckim marszu Armii Czerwonej i Wojska Polskiego przez Pomorzę Zachodnie kierował ze swym oddziałem dotarł do Bałtyku.

„Herr Doktor” Goebbels groził, że w wypadku okupacji przez Armię Czerwoną, na terytoriach rdzennych Niemiec powstanie spontaniczne masowy ruch partyzancki, bowiem lud niemiecki jest werny ukochnemu Führerowi i t. d.

To, cośmy widzieli na Pomorzem Zachodnim, stoi w wyraźnej sprzeczności z natchnionym procestem „Herr Doktora”. Owzwm — „masowy ruch” jest. Szwabskie cywile zapelniają drogi, szosy, ścieżki i, mając, na skutek błyskawicznego tempa na terenie Armii Czerwonej wszystkie przejęcia do Reichu odcieci, wracają „spontanicznie” na stare miejsca pobytu. Wloką za sobą wozy przeładowane gratami, betami, obydymy oleodrukami. Na wozach i w kolo wozów gromadzą bab i niemiecanki, spoglądających na zwycięskie oddziały żołnierzy polskich ze śle maskowanym niezadowolaniem. Meżczyźni nie umyeli, nie wypani, nie ogoleni, nie spieczonych ubrań patrzy na nas spode łba.

Na ramionach mają białe opaski. Na wozach, szczytach dromów, na wjazdach do wsi — białe płachty. Te opaski i te płachty mają oznaczać poddanie się woli zwycięzcy. Tak wyglądają oni zwiabłowscy „partyzanci”, którzy, zaprzyni o ekolwiek, zamruczo pod nosem swój obmierzył rżren: „Hitler kaput!” i przy każdej okazji podnosi rżre do sory,

NOWY JORK (Polpress). — Urzędowo podane do wiadomości, że wojska amerykańskie dotarły do wschodniego wybrzeża wyspy Oszinawa i rozbiły garnizon japoński na dwie części. W środkowej części wyspy toczą się zacięte walki, w północnej części zaś oddziały amerykańskie posuwają się szybko naprzód.

Oddziały sprzymierzonych wyładowały na południowo-wschodnim wybrzeżu wyspy Luzon i zajęły miejscowość Legasap wraz z lotniskiem.

Podczas walk w rejonie Filipin Amerykanie stracili dwie wielkie barki desantowe.

W Indochinach

PARYŻ (Polpress). — Wojska francuskie ppulk. Leobgna, walczące w Indochinach, stawiają zacięty opór nacierającym siłom japońskim.

Znaczące powodzenie osiągnęli Francuzi w Tonkinie, Monasay i Cha-Koy, gdzie partyzanci przycinają Japończykom wiele szkód, niszcząc linie komunikacyjne i utrudniając kontakt z wojskami japońskimi, znajdującymi się w Burmie.

Niemcy uciekają do Danii i Szwecji

LONDYN (Polpress). — Duńskie Biuro Prasowe donosi, że władze hitlerowskie opracowały plan ewakuacji 300.000 Niemców, pozabawionych dachu nad głową wskutek nalotów. W Danii przygotowują już pomieszczenia dla uciekinierów. Przeznaczono na ten cel szkoły, budynki publiczne a nawet wizerzenia. Jednocześnie prowadzi się propagandę, by ludność duńska okazywała współczucie i pomoc ewakuowanym. Jednak nastroje społeczeństwa duńskiego pozostają wrogie w stosunku do Niemców. Dziennik podziemi „Frit Danmark” pisze na ten temat: Naród niemiecki dopuścił do tego, by nieobliczalni mordercy zamienili

Europe w widownię niewypowiedzianych klęsk. Niech obecnie naród ten poniesie sam zasłużoną karę.

SZTOKHOLM (Polpress). — Do południowych portów szwedzkich przybywa coraz częściej stłaki z niemieckimi uciekinierami. Do portu szwedzkiego Kalmar przybieł statek z Gdyni, mający na pokładzie 50 uciekinierów, z których połowa należała do organizacji Todt. Inni wysiadali na urzędniczych partiach hitlerowskiej. Wszyscy zostali internowani.

Bunt marynaczy niemieckich

SZTOKHOLM (Polpress). — Prasa szwedzka donosi, że na wyspie Bornholm wybuchł bunt wśród marynaczy niemieckich, których dowódczyni niemieckie zamierzano skierować do jednego z portów holenderskich.

Terror niemiecki w Holandii

LONDYN (Polpress). — W okupowanej jeszcze części Holandii Niemcy rozstrzelali pięciu znanych sędziów holenderskich za to, że patrioci holenderscy stracili w Amsterdamie prokuratora generalnego, ponoszącego odpowiedzialność za śmierć i aresztowania wielu obywateli holenderskich.

Hitlerowcy przygotowują partyzantkę

BEERNO (Polpress). — Tygodnik szwajcarski „Weltwoche” demaskuje plany wodzów hitlerowskich, którzy chcieliby prowadzić walkę podziemną nawet po rozegraniu Trzeciej Rzeszy. „Dla finansowania tej akcji — pisze tygodnik — słonoje zamaskowane konta bankowe powołane kapitały w krajach neutralnych. Około 300 tysięcy Niemców i Niemek w wieku od 18 do 35 lat wyszkolono na tajnych agentów. Hitlerowcy chcą wykorzystać dla swych działań różne towarzystwa dobroczynne i zamierzają umieścić swych agentów nawet w Korpusie Policji Międzynarodowej. Oddział oni swych zaufanych ludzi w obszarach koncentracyjnych, aby im w przyszłości ułatwić wykonanie zadań. Można w ten sposób liczyć się — konczy „Weltwoche” — ze stworzeniem hitlerzemu, zorganizowanym na skalę światową.

Walki w Jugosławii

MOSKWA (Polpress). — Agencja „Tass” donosi z Belgradu, że po 8-dniowych szalonych walkach wojska jugosłowiańskie rozbiły 378-ka, 392-ka i 107-ma niemieckie dywizje piechoty oraz 10-tą dywizję wojsk „Ustasi”.

W toku walk położono trupem 40.000 żołnierzy i oficerów przeciwnika. Wzięto do niewoli ponad 2.000 jeńców, w tej liczbie zastępcę dowódcy 10-tej dywizji „Ustasi”.

Walka z terrorystami faszystowskimi w Jugosławii

MOSKWA (Polpress). — Agencja „Tass” donosi z Belgradu, że policja jugosłowiańska zlikwidowała kilka grup terrorystycznych, zorganizowanych przez niemieców, lotniczo i czeskich, będących — jak wiadomo — na usługach niemieckich.

Ze śródziemnomorskiego terenu działań

LONDYN (Polpress). — Komunikat Sztabu Sił Sprzymierzonych na śródziemnomorskim terenie działań wojennych z dnia 3 kwietnia brzmi:

Oddziały 8-mej armii angielskiej ponownie się naprzód na wybrzeżu Morza Adriatyckiego, pomiędzy Jasionem Comacine a S. Rona. Wzięto 20 jeńców.

Kronika miasta i powiatu

Kronika Kielecka

Kwiecień
9
Piątek

Dziś: Marii Kl.
Jutro: Ezechiela

Zacniomniamy
od zmroku do świtu

Posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej

Podaje się do wiadomości, że posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej w Częstochowie odbędzie się dnia 11 kwietnia 1945. So godz. 10-ej w lokalu Rady.

Wszyscy członkowie, którzy wchodzi w skład Pow. Rady Narodowej, obowiązani są do wzięcia udziału w tym posiedzeniu.

- Porządek dzienny:
1. Zagajenie
  2. Zatwierdzenie uchwał Prezydium Rady Narodowej z dn. 24.3.1945 r.
  3. Sprawa włączenia gromady Osiny do gm. Kamienicy Polskiej.
  4. Nadanie Kamienicy Polskiej praw miasta.
  5. Sprawa pobierania opłat przez miasto
  6. Świadczenia rzeczowe — podania gmin
  7. Przycięcie do wiadomości uchwał Gminnych Rad Narodowych
  8. Organizacja Gminnych Rad Narodowych
  9. Ślubowanie
  10. Wolne wnioski.

Utworzenie Referatu Morskiego

Z polecenia Wydziału Przemysłowego Starostwa Grodzkiego na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego z dnia 9 marca b. r. Nr. P. H. 1/6403/45 zostaje utworzony Referat Morski.

Zadaniem tego Referatu jest: rejestracja fachowców portowo-morskich jak: oficerów marynarki handlowej, szyporów, inżynierów mechanicznych morskich, maszynistów, palaczy, elektrotechników, bosmanów, telegrafistów, nurków, pokładowców, urzędników Urzędów Morskich i kapitanów portów, byłych magazynierów, strażników portowych i strażaków zawodowych, maklerów, spedytatorów, buchalterów, importerów, eksporterów, przeładunkowców, cumowników, oraz innych pracowników, jak urzędników, stenotypistek, maszynistek.

Zgłaszający się do rejestracji otrzymują do wypełnienia ankietę personalną z 4 egzemplarzami, do której należy dołączyć podanie oraz krótki życiorys reestrulacyjnego się.

Referat może przyjmować zgłoszenia innych zawodów zawodowych i handlowych w tym, że obojętne posiadanie może w późniejszym terminie.

Zebrań członków Spółdzielni „Słowo”

We wtorek, dnia 10 b. m. o godz. 4-ej odbędzie się w lokalu Zw. Zaw. Literatów (II Aleja 43) zebranie członków spółdzielni „Słowo”, w skład której wchodzi Związek: literatów, drukarzy, plastyków i muzyków.

Wzyska się wszystkich członków do punktualnego przybycia na zebranie.

Uwaga, Plastycy!

Zarząd Zw. Zaw. Pol. Art. Plast. w Częstochowie podaje do wiadomości, że dnia 10 b. m. (wtorek) o godz. 15 w sali Rady Zw. Zaw. odbędzie się ogólne zebranie członków.

Zebrań członków Tow. Przyjaciół Żołnierza

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza wzywa wszystkich członków i sympatyków na walne zebranie, które odbędzie się dnia 9 kwietnia o godzinie 16, w gmachu Starostwa Powiatowego, przy ul. Sobieskiego 7, pokój Nr. 24.

Z wzięcia na ważność omawianych spraw punktualna obecność obowiązkowa.

Zebrań grupy drobnego przemysłu

Grupa drobnego przemysłu Stowarzyszenia Kuców i Przemysłowców Polskich w Częstochowie, Aleja Nalw. Maryi Panny 33 — tel. 24-88, wywołuje zebranie działów branżowych w następujących terminach: dział włókienniczy w niedzielę, dnia 8 kwietnia o godz. 10-ej; dział spawniczo-przetwórczy w poniedziałek 9 kwietnia o godz. 16-ej; dział metalowy w poniedziałek 9 kwietnia o godz. 17-ej.

Wydział: budowlano - drzewny, ceramiczno-szlasko-chemiczny, papirniczy, dewocyjny i różny — w środę, 11 kwietnia o godz. 16-ej.

Z uwagi na ważne sprawy organizacyjno-branżowe uprasza się wszystkich przemysłowców, właścicieli prywatnych przedsiębiorstw, o niezawodne przybycie do lokalu Stowarzyszenia w podanych powyżej terminach.

Rejestracja Inwalidów

Z dniem 8 kwietnia 1945 r. Zarząd Związku Inwalidów Wojennych R. P. na miasto i powiat Częstochowa otwiera swoje biuro przy ulicy N. M. Panny Nr 42 i przystąpi do rejestracji członków i rodzin po poległych i zaginionych a mianowicie:

1. Inwalidów b. armii rosyjskiej z wojny 1914 roku.
2. Inwalidów b. armii rosyjskiej, niemieckiej i austro-węgierskiej od 1914—1918 r.
3. Inwalidów wojennych W. E. 1918—1920 r.

4. Inwalidów wojskowych W. P.
5. Inwalidów wojennych z wojny polsko-niemieckiej od 1920—1940 r.
6. Inwalidów wojennych z obecnej wojny.
7. Inwalidów wojennych z oddziałów partyzanckich, którzy nabawili się choroby lub kalectwa w walkach podziemnych z okupantem niemieckim.

6. Oraz wszystkich pozostałych po zmarłych w walkach z wojny 1914—1918—1920—1939 r. i 1940 r. i obecnej wojny oraz pozostałych po inwalidach wymienionych w punktach 1—7.

W zrozumieniu art. 3 Ustawy z dn. 17.3.1932 r. Dz. Ust. R. P. Nr 5. poz. 32 za pozostałych uważa się wdowy, sieroty do lat 18, rodziców, gdy poległy był jedynym żywicielem.

Wszelkimi informacjami związanymi ze sprawami inwalidzkimi itp. udziela Związek Inwalidów Woj. R. P. w Częstochowie.

Noce dyżury aptek

W wieżę tygodniu, od dnia 9 kwietnia do 15 włącznie czynne będą następujące apteki:

- Al. Meistra — Aleja Wolności 23,
- Z. Zielińskiego — Rynek Narutowicza 40.

Pożar

Dnia 4 b. m. w godzinach popołudniowych w posesji przy I Alei Nr. 6 wybuchł pożar, który Miejska Straż Ogniowa ugasiła w krótkim czasie.

Życia kulturalnego

Z recitalu fortepianowego Franciszka Łukasiewicza

W niedzielę wystąpił z recitalem fortepianowym znany w Polsce pianista-wirtuoz prof. Franciszek Łukasiewicz. Już kilkakrotnie mieliśmy okazję słyszeć i podziwiać w naszym mieście sztukę pianistyczną prof. Łukasiewicza. Koncert niedzielny należy bezwzględnie do najlepszych spośród koncertów prof. Łukasiewicza, które u nas styszeliśmy, a świadczy o doskonałej formie, w jakiej obecnie znajduje się artysta. Program recitalu zawierał utwory

Dokształcające kursy wieczorowe dla dorosłych

Stwierzeniem władz szkolnych z dniem 16 b. m. uruchomione będą w Częstochowie kursy oświatowe dla dorosłych.

Kursy te, o programie szkół powszechnych, przewidziane są:

1. dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną z okupanta; (uczniowie w tym języku polski, historie i geografii z zakresu V, VI i VII klas.
2. dla młodzieży w wieku pozaszkolnym i dorosłych, zaawansowanych w nauce, którzy pragną ukończyć szkołę powszechną i posiadać świadectwo jej ukończenia,
3. dla analfabetów.

Wykłady odbywać się będą w godzinach

kompozytorów polskich, rosyjskich i węgierskich. Interpretacja prof. Łukasiewicza jest ciekawa, odrebna, samoistna, zupełnie indywidualna, pozbawiona wszelkich sztucznych efektów, naśladownictw lub szablonu, szczerą, płynną z duchowości przesyła o swoistym charakterze. Ta indywidualność jest właśnie głównym momentem wykonawczym. W części pierwszej wykonał prof. Łukasiewicz utwory Chopina: Balladę g-moll, 2 Preludia, 2 Walce, 2 Etiudy — ravelowską o-moll i na czarnych klawiszach des-dur, Nocturn — des dur, Impromptu As-dur i wspaniałe polonez As-dur, z głębokim odczuciem stylu i frazy, subtelny frazowaniem i dynamiką, to znów z ogniem, temperamentem i brawurą. Lekka, swobodna i wyrażała techniką, pełnym a śpiewnym tonem, z uamiarem artystycznym, bez czułościowości i przesady w stosowaniu tempa rubata. W drugiej części programu wykonawca zagrał się w pełni. Fortepian śpiewał to znów grzmiał groźnie i miłki wreszcie subtelnie. Preludium Rachmaninowa, Etuda Szymanowskiego, Nocturn na lewą rękę — Skriabina, Campanella — Liszta rozbrzmiewały uroczeniem i pełnią brzmienia, siłą wyrazu i głębokim ujęciem artystycznym i wirtuozowskim. Talent wykonawczy prof. Łukasiewicza w repertuarze dzisiejszego koncertu znalazł szerokie pole popisu, wykazując doskonale odczucie zarówno tankinów duchowych muzyki Chopina, jak nowoczesności stylu Szymanowskiego, Rachmaninowa i Skriabina. Publiczność gorąco i bez wycieńczenia oklaskiwała wykonawcę zmuszając tak w części pierwszej, jak drugiej, do odegrania dodatkowych numerów.

Tadeusz Wawrzynowicz.

Repertuar kin

Kino „Wolności” film produkcji amerykańskiej „Gwiazda Polarna”. Początek o godz. 13, 15, 17-ej.

Kino „Polonia” — film produkcji francuskiej „Variété” (napisy polskie) oraz polskie tygodniki dziękowe.

Początek: 13.30, 15.30, 17.30.

Kino „Bałtyk” — film produkcji polskiej „U kresu drogi”. Początek: 13, 15, 17.

Wieloletni kursy wieczorowe dla dorosłych

Wieloletni kursy wieczorowe dla dorosłych, uruchomione będą w Częstochowie w lokalach określonych szkół powszechnych.

Zapisy, począwszy od dnia 9 b. m. przyjmowane będą w godz. 16—18 w kancelariach następujących szkół: dla Rakowa przy ul. Limanowskiego 49, przy ul. Narutowicza 16 (róg Katedrałnej), dla Ostatniego Grosza przy ul. Sobieskiego 26/30 oraz Przemysłowa 10.

Wyżej wymienione szkoły przewidziane są w pierwszym rzędzie dla dokształcania młodzieży, zorganizowanej w Związku Walki Młodych, T.U.R., Z.H.P. i innych.

Z chwilą zwalniania się lokali będą uruchomione nowe szkoły.

Informacyjnie udziela Wydział Oświaty i Kultury, Oddział Oświaty Pozaszkolnej, ul. Dąbrowskiego 7, pokój 105 w godz.: 9—11.

Kronika radomszczańska

w mieczarni okręgowej 1/2 litra pełnowartościowego mleka. Czynną jest Komisja Mieszkaniowa, regulująca kwestie mieszkaniowe. W kinoteatrze „Wolność” odbywają się często koncerty i przedstawienia, które cieszą się dużym powodzeniem. (Polpress).

Z Radomia

Radom, (Polpress). Odbyło się tu posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej. Powstanie Rady i jej początkowa działalność wiąże się z kołpirczyną walką przeciw okupantowi.

Wieloletni kursy wieczorowe dla dorosłych, przewidziane są w pierwszym rzędzie dla dokształcania młodzieży, zorganizowanej w Związku Walki Młodych, T.U.R., Z.H.P. i innych.

Z Włoszczowy

Rozwój życia kulturalnego

W zorganizowanym we Włoszczowie Domu Kultury Robotniczej istnieje Teatr Amatorski i zespół chóralny. Organizuje się również muzeum powiatowe. Wiele cennych eksponatów zostało już zebranych.

We wszystkich wsiach powiatu organizuje się świetlice z zespołami teatralnymi, muzycznymi oraz chórami. W świetlicach tych odbywają się również wieczorowe kursy dokształcające i zawodowe. Przy świetlicach organizuje się również biblioteki i czytalnie. W Pracach organizacyjnych bierze żywy udział nauczycielstwo szkół powszechnych, młodzież, oraz miejscowi działacze społeczni. (Polpress).

Z frontu reformy rolnej

Na terenie powiatu kieleckiego prace nad przeprowadzeniem reformy rolnej dobiegają końca. Prace miały przebieg pomyślny. Zarówno brzydki terenowe, jak i komisje podziału ziemi wykazały dużo dobrej woli, zapasu i sumienności. Ludność radośnie przywitała akt nadania ziemi na własność bezrolnym i matorolnym, którzy dotąd musieli pracować jedynie „na cudzym zagonie” oraz powiększenie gospodarstw katolowatych, na których średnio i matorolni chłopcy węgawali przez długie wki. Krzywdą zostanie wyrównana. Zmienia się układ społeczny, a z nim i układ ekonomiczny. W Polsce wykreślona zostaje na zawsze warstwa parasolowa, upośledzona warstwa nędzy wiejskich, których stworzył przed wiekami feudalizm, a których przez tyle lat nie odważył się podnieść do godności obywatela przedwojenny rząd polski. Chłopi z zapalem biorą się do siewów wiosennych. Latu musi dać dobre zbiory.

Powiat kielecki posiada 22 folwarki, których obszar wynosi 8005 ha. Z tej liczby przeznaczono do parcelacji 17 folwarków, zajmujących obszar 2704 ha. Ziemia oddzielona 945 gospodarstw powiatu w tym 175 gospodarstw przydzielone bezrolnym i osobnym obszarze 389 ha, czyli na jedno gospodarstwo przypada przeciętnie 2,20 ha 607 ha ziemi rozdzielono 562 — matorolnym, na jedno gospodarstwo przypada przeciętnie 1,09 ha, 130-i robotników rolnych otrzymało 308 ha, t. zn. na jedno gospodarstwo przydzielono 2,3 ha, 7 gospodarstw średniorolnych oddzielono ziemią o ogólnej powierzchni 70 ha, czyli 0,9 ha na jedno gospodarstwo.

Od parcelacji wyłaczono 504 ha, w tym sady szkoły rolnicze i t. p.

W pracach nad przeprowadzeniem reformy rolnej zatrudniono 9 mierniczych i 5 brigadystów.

Powstanie wydawnictwa „Tęcza”

Jako dodatki i godny uznania objaw życia kulturalnego Kieleńscy niechęć podkreślić fakt powstania Wydawnictwa „Tęcza” w Kielcach, przy ulicy Focha 33. Wydawnictwo to wzięło sobie za cel szeroką działalność literacko-wydawniczą, umożliwiającą warunki rozwoju dla młodych utalentowanych sił pisarskich.

Osobny dział jego będą stanowić prace literackie (powieści) na tle przeszły okupacyjnych. W działalności swej Wydawnictwo „Tęcza” korzysta będzie z materiałów dostarczanych przez osoby uwiecznione w niemieckich obozach koncentracyjnych, obozach jeńców, wzięciach i t. p.

Jako pierwszą pracę wydaje „Tęcza” zbiór poezji młodzieży pisarza Kielecczyzny Bronisława Gryzbka p. t. „Miłość zdobywczą w blaskach wolności”.

„Dar Poranka”

Miasto nasze selektyzowała wieść, że przyjeździe znakomita artystka Karolina Lubińska. I przyjechała i zagrała... Gra jej po tyloletnim poście była prawdziwą wspaniałą uczcą duchową. Lubińska wykazała tak wielką skalę uczucia, taką gamę stonowania, wzięcia i artystycznej, że stawia ją to bezwzględnie w rzędzie czołowych artystów polskich.

Gra swoja, można śmiało powiedzieć, od początku do końca otwierała serca widzów i budziła tam uczucia niecodzienne, dobre i szlachetne. Chociaż sztuka jest komedia, widz więcej wyniósł z niej poważnych refleksji, które dłużej w niego pozostawa, niż z momentów wesołych, których też nie było tam brak. Lubińska w roli biednej, samotnej, lecz uczciwej apłakarki — dała tle artystycznym wzruszeń, że dosłownie rzadziła salą. Moment, w którym hrabia traktujący skromną apłakarkę, jak normalnie przyrodnie poznane dziewczynę, całuje ją z miłością, wyzwała z Lubińskiej całą wielkość artysty. Jej oburzenie było tak szczerze, że cała widownia była na tle wychowanego intruza oburzona. Lecz już nieporównawna była Lubińska w akcie II u siebie w panińskim pokoiu z natrętnym hrabią. Jej przetrząśnięte i udane choroby hrabię był wprost bolesny, pocięci że strachu do gniewu wspaniale. Na twarzy artystki malowała się raz boleść, nieraz, raz drugi raz miałosiłość, potem znów rozdrażnienie i gniew.

Prosząc hrabiego o wyjście z pokoju jest tak czarująca i tak bezopornia, że cała sala te wspaniale i jest bodaj najlepszym sprawnym, doborę sztuki. Sylwetka apłakarki u wykonania Lubińskiej wyszła bez żadnej uchybienia. Partner artystki — Ścibor był bardzo dobry. Postać hrabiego odzworzył bez zarzutu W chwili, gdy za oknami ozwała się gilar wdowa, był wprost imponujący.

Para ta wydobrzała ze sztuki, która nie jest dziś aktualna i która nie ma pretensji do wielkości, tak wiele artysty, dochodząc w pewne chwili do szczytny dramatycznej napięcia, nie można jej konserwatorowi nawet po części dać.

Druga para Ordyńska i J. Ostyryga odzworzył zupełnie dobrze klasyczne jej typowe postaci malomaliastekowej inteligencji i całym jej przywarami, wnosząc bardzo wiele humoru. A teraz ukon naszej publiczności. Bodaj po raz pierwszy zachowała się ona wzorowo, i wspaniale obserwując po mistrzowsku rosniała ście. Śmiało można powiedzieć, że sala była przez wysoką klasę tej trzymająca, co znaczy, że artyści i publiczność zrozumieli się.

Jeden człowiek się Polakiem

ZŁOŻ OFIARĘ NA ODBUDOWĘ BIAŁOZANENI

